

เตาฮีดและชีริก

อียาทอลลอฮ์โฮสซีนันสบ

แปลโดย : อุษ่า จิตดำหริ

เตาฮีดและชีริก

สิ่งที่สำคัญที่สุดในการวิพากษ์เกี่ยวกับเตาฮีดและชีริกคือ การรู้จักมาตรฐานการจำแนกความเชื่อในพระผู้เป็นเจ้าเป็นจุดร่วมระหว่างศาสนาที่มาจากฟากฟ้าทุกศาสนา ซึ่งสิ่งนี้โดยพื้นฐานแล้วเป็นความแตกต่างระหว่างบุคคลที่เชื่อในพระผู้เป็นเจ้า (ปฏิบัติตามคำสอนไม่ว่าจะเป็นศาสนาใดก็ตาม) กับพวกวัตถุนิยม แต่ ณ ที่นี้จะขอกล่าวโดยสรุปเพื่อความเข้าใจในระดับหนึ่งเท่านั้น

๑. เตาฮีดชาติยะฮ์

(ความเป็นเอกเทศในอาตมันสากล)

พระผู้เป็นเจ้า

ตามคำอธิบายของนักศาสนศาสตร์หมายถึง

วาญิบุลวุญุด ทรงเป็นเอกะ ไม่มีสิ่งใดร่วมปน
 เสมอเหมือน ดังที่อัล-กุรอานกล่าวว่า
 ไม่มีสิ่งใดเหมือนกับพระองค์ [1]

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ

บางโองการกล่าวว่า
 และไม่มีผู้ใดเสมอเหมือนพระองค์ [2]
 ซาตของพระผู้เป็นเจ้า (อาตมันสากล)
 ทรงเป็นหนึ่งเดียวกว้างขวางครอบคลุมไปทั่ว
 ไม่ได้ถูกผสมด้วยสิ่งอื่นหรือไม่มีส่วนประกอบ
 เพราะการผสมส่วนประกอบของสรรพสิ่งไม่ว่า
 จะอยู่ในสติปัญญาหรือภายนอกก็ตาม
 เป็นเครื่องหมายที่แสดงให้เห็นว่าสิ่งนั้นมีความ
 ต้องการส่วนประกอบของตน
 ซึ่งความต้องการเป็นเครื่องหมายของ อิมกาน
 (ความเป็นไปได้)

และอิมกานันั้นมีความจำเป็นที่ต้องการไปยังสาเหตุ

ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมาไม่มีสิ่งใดคู่ควรกับพระผู้เป็นเจ้า ฉะนั้น ชาติ (อาตมันสากล) ของพระองค์เป็นหนึ่งเดียว ไม่มีสิ่งอื่นร่วมปน และไม่มีสิ่งใดคล้ายเหมือน ชาติ ของพระองค์ทรงครอบคลุม ไม่มากเกินหนึ่ง และไม่ถูกผนวกด้วยสิ่งอื่น

๒.

เตาฮีดคอลลิกียะฮฺ (ความเป็นเอกเทศในการสร้าง) หมายถึงนอกจากอัลลอฮฺ (ซบ.) ไม่มีผู้สร้างคนใดอีก

บรรดาสรรพสิ่งที่มีอยู่ล้วนเป็นสิ่งถูกสร้างของพระองค์ทั้งสิ้น เหตุผลของสติปัญญากล่าวว่า นอกจากอัลลอฮฺ (ซบ.) แล้วทุกสิ่งเป็นเพียงระบบที่เป็นไปได้เท่านั้น

ปราศจากความสมบูรณ์และความสวยงามทุกป
ระเภท

ทุกสิ่งที่มีนั้นมาจากแหล่งที่อาตมันสากลทรงร่ำ

รวบปราศจากความต้องการ

ดังนั้นทุกสรรพสิ่งที่มองเห็นว่าสวยงาม

และสมบูรณ์ล้วนมาจากพระองค์ทั้งสิ้น

อัล-

กุรอานหลายโองการได้กล่าวถึงเตาฮีดคอลลิกีย

ะฮฺ โดยกล่าวว่า

قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ ۖ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ

จงกล่าวเถิด อัลลอฮ์คือผู้ทรงสร้างทุกสิ่ง

และพระองค์คือผู้ทรง เอกะ ผู้ทรงพิชิต ^[3]

ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ ۗ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

นี่คืออัลลอฮ์

พระผู้อภิบาลของพวกเขาเจ้าผู้ทรงสร้างทุกสิ่ง

ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์ [4]

นอกเหนือจากอัล-กุรอานแล้ว

สติปัญญาเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ยืนยันถึงการสร้างของ

พระองค์เป็นเจ้าของ เพราะนอกจากพระองค์แล้ว

ทุกสิ่งล้วนมีความต้องการไปยังสิ่งอื่นที่ดีกว่าที่

งสิ้น

ความเป็นเอกเทศในการสร้าง

ไม่ได้หมายความว่าเป็นการปฏิเสธสาเหตุ

(ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุกับผล)

ในระบบของการมีอยู่

เนื่องจากการเกิดปรากฏการณ์ที่เป็นไปได้บนอี

กสิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับการอนุมัติของพระผู้เป็นเจ้าของ

การมีอยู่ของสาเหตุ และสาเหตุของสรรพสิ่ง

ทั้งสองนั้นเป็นภาพลักษณ์แห่งพระประสงค์ของ

พระองค์

พระองค์เป็นผู้ให้ความร้อนแก่ดวงอาทิตย์

และให้แสงสว่างแก่ดวงจันทร์

เมื่อใดที่พระองค์ประสงค์

พระองค์จะเอากลับคืน

ระหว่างการมีอยู่ของสรรพสิ่งทั้งหมดจะอยู่ในร

บบของเหตุและผล

และความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุกับผลลัพธ์ทั้ง

สิ้น

ซึ่งทั้งหมดจะไปสิ้นสุดที่ผู้เป็นสาเหตุสมบูรณ์คือ

อพระผู้เป็นเจ้าของ

ด้วยเหตุนี้จึงกล่าวว่าพระองค์คือพระผู้สร้างแต่

เพียงผู้เดียวที่ไม่มีใครเหมือน

อัล-

กุรอานได้กล่าวถึงสาเหตุของการเกิดสรรพสิ่ง

ดังนี้ว่า

اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَيَبْسُطُهُ فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُ

لَهُ كَيْسَفًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ

อัลลอฮ์เป็นผู้ประทานลมมา

ในเวลานั้นได้พัดพาเมฆ

แล้วพระองค์ทรงให้มันแผ่กระจายไปตามท้อง

ฟ้าตามที่พระองค์ทรงประสงค์

และพระองค์ทรงรวมมันเป็นกลุ่มก้อน

แล้วสุเจ้าจะเห็นฝนตกลงมาจากท่ามกลางมัน [5

]

โองการข้างต้นกล่าวถึงลมว่าเป็นสาเหตุพัด

พาให้ก้อนเมฆลอยไปในท้องฟ้า ในโลกนี้มีพร

ะผู้ทรงสร้างแค่เพียงหนึ่งเดียวนั่นคือ

พระผู้เป็นเจ้าของโลกของการสร้างสรรค์

ระหว่างสรรพสิ่งที่มีอยู่ไม่มีสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีผลต่อ

อีกสิ่ง

เฉพาะพระองค์เท่านั้นที่ทรงอุบัติปรากฏการณ์

ต่าง ๆ แม้กระทั่งผล

กำลังของมนุษย์ก็ไม่มีผลต่อการกระทำของเขา
ดังนั้น

บนโลกนี้จึงมีพระเจ้าผู้สร้างเพียงหนึ่งเดียวเท่านั้น

ขอขมาการสร้างของพระเจ้า

ครอบคลุมเหนือการเกิดปรากฏการณ์ทั้งหมด

แต่ไม่ได้หมายความว่ากระทำที่ไม่ดีของม

นุษย์เกี่ยวข้องกับพระองค์

เนื่องจากว่าทุกปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเพียง

การมีอยู่ที่อาจเกิดขึ้นและไม่เกิดขึ้นได้เท่านั้น

ซึ่งไม่สามารถปกปิดสิ่งเหล่านี้โดยไม่สัมพันธ์ใ

ปยังพระประสงค์ของพระองค์ได้

มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีการเลือกสรร

และเป็นเจ้าของการตัดสินใจในกิจการของตน

ภายใต้การลิขิตของพระเจ้า

มนุษย์มีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินใจ

ฉะนั้นไม่ว่าการกระทำจะออกมาดีหรือไม่ดี
อยู่ในขอบข่ายของการเชื่อฟังปฏิบัติตาม
หรือบาปกรรม
ขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจและความต้องการของม
นุษย์เพียงอย่างเดียว

อีกนัยหนึ่ง พระผู้เป็นเจ้าของผู้ให้
การมีอยู่ของพระองค์สมบูรณ์อย่างแท้จริง
กิจการที่มาจากพระองค์
หรือสัมพันธ์ไปยังพระองค์จึงไม่มีความน่าเกลียด
ด อัล-กุรอานกล่าวว่า

الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ

(อัลลอฮ์)

ผู้ทรงทำให้ทุกสิ่งทีพระองค์สร้างดีงาม ^[6]

การตัดสินใจของมนุษย์คือสาเหตุที่ทำให้ก
ิจการของตนสอดคล้อง
หรืออาจไม่สอดคล้องกับกฎเกณฑ์และสติปัญญา

ญา ตัวอย่างเช่น การกระทำ ๒
 อย่างของมนุษย์ (การกิน
 และดื่ม) แน่นนอนการกระทำทั้งสองเป็นส่วนหนึ่ง
 ที่อยู่ภายใต้อำนาจของพระผู้เป็นเจ้าของ
 มีความสัมพันธ์ไปยังพระองค์
 แต่อีกด้านหนึ่งการกระทำดังกล่าวอยู่ในขอบขั
 วยของการกินและดื่ม
 มนุษย์เป็นคนเลือกสรรให้ว้ายวะมีการเคลื่อนไหว
 หว จึงเกิดการกระทำดังกล่าว
 ซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้กระทำมากกว่า
 มนุษย์จึงไม่สามารถนำการกระทำทั้งสองสัมพั
 ธ์ไปยังพระองค์ได้ ด้วยเหตุนี้ อัลลอฮ์ (ซบ.)
 คือผู้ให้การมีอยู่
 ส่วนมนุษย์เป็นผู้กระทำให้เกิดขึ้น
 ๓. เตาฮีดในการบริหาร
 (ตัดบิร) นับตั้งแต่การสร้างสรรพสิ่งทั้งหลาย

ซึ่งถือเป็นการกระทำที่เฉพาเจาะจงสำหรับอัล
 ลอฮ์ (ซบ.) การกำกับดูแล
 และการบริหารก็เป็นหน้าที่เฉพาพระองค์เช่น
 กัน บนโลกนี้มีผู้บริหารได้เพียงหนึ่งเดียว
 ดังที่กล่าวไปแล้วในเตาฮีดคอลลีเกียฮ์ว่า
 สติปัญญาได้ยืนยันถึงการสร้างของพระผู้เป็น
 เจ้า เพราะนอกจากพระองค์แล้ว
 ทุกสิ่งล้วนมีความต้องการไปยังสิ่งอื่นที่ดีกว่าที่
 งสิ้น อัล-
 กุรอานหลายโองการได้กล่าวยืนยันว่า
 เฉพาอัลลอฮ์ (ซบ.)
 เท่านั้นทรงเป็นผู้บริหารและกำกับดูแลโลก

قُلْ أَعْبُدُوا اللَّهَ أَدْبَعِي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ

จงกล่าวเถิด

จะให้ฉันแสวงหาพระผู้อภิบาลอื่นนอกจากอัลล

อฮหรือ ทั้งที่พระองค์เป็นพระผู้อภิบาลของทุกสิ่ง
ง [7]

ดังนั้น

จุดประสงค์ของเตาฮีดัตต์บิรจึงหมายถึง
ความเป็นเอกเทศในการบริหารหมายถึงความ
เป็นเอกเทศในอำนาจอธิปไตย

การอภิบาลโลกและมนุษย์

ซึ่งเฉพาะเจาะจงสำหรับอัลลอฮ์ (ซบ.) เท่านั้น

บนพื้นฐานดังกล่าว

จะเห็นว่าท่ามกลางสรรพสิ่งทั้งหลายที่มีอยู่

ทุกอย่างอยู่ไปตามกลไกที่จัดตั้งไว้

ซึ่งทั้งหมดเป็นไปตามพระประสงค์ของพระผู้เป็น

นเจ้า

อัล-

กุรอานได้กล่าวถึงการบริหารทั้งหลายว่าล้วน

เกี่ยวข้องกับพระองค์ทั้งสิ้น โดยกล่าวว่า

فَالْمُدَبِّرَاتِ أَمْرًا

แล้วพวกเขา (มะลาอิกะฮ์)

ผู้บริหารกิจการ [8]

๔. เตาฮีดในการตัดสิน
(ฮากิมียะฮ์) หมายถึงการตัดสินเป็นกรรมสิทธิ์ของพระผู้ทรงสิทธิ์แต่เพียงผู้เดียว เฉพาะพระองค์เท่านั้นที่มีสิทธิ์ตัดสินประชาโลก ดังที่อัล-กุรอานกล่าวว่า

إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ

การตัดสินเป็นสิทธิ์ของอัลลอฮ์โดยเฉพาะ [9]

]

ดังนั้น

จะเห็นว่าการปกครองและการตัดสินของบุคคล

อื่นต้องได้รับการเห็นชอบ

และเป็นพระประสงค์ของพระองค์

เพื่อว่าพระองค์จะได้ประทานมนุษย์ที่มีคุณสมบัติ

ติ

และมีความสามารถในการบริหารลงมาทำหน้าที่
ที่ชี้หน้าสั่งคม

และนำมนุษย์ไปสู่ความผาสุกและความสำเร็จส
มบูรณ์ อัล-กุรอานกล่าวว่า

يَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَى

โอดาวูดเอ๋ย

เราได้แต่งตั้งเจ้าให้เป็นตัวแทนบนแผ่นดิน
ดังนั้น

เจ้าจงตัดสินระหว่างมนุษย์ด้วยความยุติธรรม
และอย่าปฏิบัติตามอำนาจฝ่ายต่ำ ^[10]

๕.

เตาฮีดในการภักดี เตาฮีดในการเคารพภักดีหม
ยถึงการเคารพภักดีชาติ (อาตมันสากล)
ของพระองค์

และบุคคลใดเชื่อฟังปฏิบัติตามพระองค์
 ในความเป็นจริงก็คือการรักดีกับพระองค์
 ด้วยเหตุนี้ความจำเป็นในการเชื่อฟังปฏิบัติตาม
 บุคคลอื่น เช่น ศาสดา (ซ็อล ฯ) อิมาม (อ.)
 มุจตะ ฮิด บิดาและมารดา
 ทั้งหมดเหล่านี้ล้วนเป็นการปฏิบัติตามพระบัญชา
 ของพระองค์

๖.

เตาฮีดในการสถาปนากฎหมาย หมายถึงภารกิจ
 ที่เกี่ยวข้องกับกฎเกณฑ์และประมวลกฎหมาย
 ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการปกครอง การบัญชา
 การกำหนดกฎหมาย การรักดี
 การปฏิบัติตามคำบัญชา
 ตลอดจนการให้ความอนุเคราะห์พิเศษ
 (ชะฟาอัต)
 และการอภัยบาปทั้งหมดอยู่ในอำนาจของพระ

องค์ทั้งสิ้น

ไม่มีใครมีสิทธิ์กระทำโดยปราศจากการอนุญาต
ของพระองค์ทั้งหมดที่กล่าวมา

ไม่ว่าจะเป็นอำนาจอธิปไตยในการปกครอง
(เตาฮีดฮาเกมียะฮฺ) การประมวลกฎหมาย
การกักตุน และอื่น ๆ

ล้วนเป็นแขนงหนึ่งของความเป็นเอกเทศในการ
บริหารทั้งสิ้น

ด้วยเหตุนี้ ถ้าหากท่านศาสดา (ซ็อล ฯ)
ถูกแต่งตั้งให้เป็นผู้ปกครองมุสลิมทั้งหลาย
ถือเป็นการแต่งตั้งที่ได้รับอนุญาตจากอัลลอฮ์
(ซบ.) แล้ว

และด้วยเหตุผลดังกล่าวการกักตุนต่อท่านเท่ากับ
เป็นการกักตุนต่ออัลลอฮ์ (ซบ.) อัล-
กุรอานกล่าวว่า

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّىٰ فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا

ผู้ใดเชื่อฟังปฏิบัติตามเราะซูล
 แน่นอนเขาได้เชื่อฟังปฏิบัติตาม อัลลอฮ์
 และผู้ใดหันหลังให้ ดังนั้น
 เราได้ส่งเจ้าเป็นผู้เฝ้ารักษาพวกเขา [11]

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ

และเรามีได้ส่งเราะซูลคนใดมาเว้นแต่
 ให้ถูกเชื่อฟังปฏิบัติตามโดยอนุมัติของอัลลอฮ์
 เท่านั้น [12]

รัฐธรรมนูญของพระเจ้าเป็นเจ้าที่ทรงกำหนด
 ขึ้นปราศจาก การปฏิเสธ การฝ่าฝืน การกดขี่
 และความเลวร้ายทั้งหลายอย่างสิ้นเชิง
 เพราะการกำหนดบทบาทและหน้าที่เป็นส่วนหน
 ึ่งของการบริหาร
 ไม่มีผู้ใดมีสิทธิ์กระทำนอกจากอัลลอฮ์ (ซบ.)
 ทรงรับสั่งให้กระทำ อัล-กุรอานกล่าวว่า

وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ

และผู้ใดไม่ได้ตัดสินใจตามที่อัลลอฮ์ประทาน
ลงมา ดังนั้นชนเหล่านี้คือผู้ปฏิเสธ [13]

وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

และผู้ใดไม่ได้ตัดสินใจตามที่อัลลอฮ์ประทาน
ลงมา ดังนั้นชนเหล่านี้คือผู้อธรรม [14]

وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الفَاسِقُونَ

และผู้ใดไม่ได้ตัดสินใจตามที่อัลลอฮ์ประทาน
ลงมา ดังนั้นชนเหล่านี้คือผู้ที่ละเมิด [15]

๗. เตาฮีดอิบาดะฮ์ เตาฮีดอิบาดะฮ์

(ความเป็นเอกเทศในการเคารพภักดี)

เป็นรากฐานสำคัญที่ร่วมกันระหว่างศาสนาต่าง

ๆ ที่มาจากฟากฟ้าบนความหมายเดียวกัน

จุดประสงค์ในการแต่งตั้งบรรดาศาสดา (อ.)

ก็เพื่อเผยแผ่และย้าเตือนประชาชาติเกี่ยวกับรา

กฐานดังกล่าว ฉะนั้นจุดประสงค์ของ อิบาดะฮ์

(เคาะรพักดี) เจพาอะอัลลอส (ซบ.) เท่านั้น
ไม่ใช่สิ่งอื่น อัล-กุรอานกล่าวว่า

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

เจพาอะพระองค์เท่านั้นที่พวกเราเคาะรพักดี
และเจพาอะพระองค์เท่านั้นที่พวกเราขอความช
วยเหลือ [16]

สิ่งที่ได้รับจากโองการคือ
การเคาะรพักดีต่อพระผู้เป็นเจ้าของเจ้าเป็นจุดร่วม
ของการเชิญชวนของบรรดาศาสดาทั้งหลาย
หมายถึงบรรดาศาสดาได้ถูกประทานลงมาให้
ทำหน้าที่เดียวกันแต่ต่างยุคสมัย อัล-
กุรอานกล่าวว่า

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ

และแน่นอน
เราได้ตั้งเราะซูลขึ้นในทุกประชาชาติ

(เพื่อให้บอกว่า) พวกท่านจงเคารพภักดีอัลลอฮ์
และจงหลีกเลี่ยงจากพวกอธรรม ^[17]

จะเห็นว่าบนพื้นฐานสำคัญดังกล่าวคือ
การเคารพภักดีเฉพาะอัลลอฮ์ (ซบ.)
คือแก่นที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง
ซึ่งนอกเหนือจากพระองค์แล้วต้องไม่เคารพ
ภักดีสิ่งอื่น ดังนั้น
ไม่สามารถกล่าวได้ว่าเป็นผู้ศรัทธาต่อพระเจ้า
องค์เดียว
จนกว่าจะยอมรับในแก่นสำคัญดังกล่าว
ด้วยเหตุนี้
เป็นความจำเป็นต้องเคารพภักดีเฉพาะพระ
องค์เท่านั้น
และต้องออกห่างการเคารพภักดีบุคคลหรือ
สิ่งอื่นอย่างสิ้นเชิง
สิ่งนี้ไม่ใช่เป็นเพียงคำพูดเท่านั้น

และด้วยกฎที่ยอมรับกันโดยทั่วไปที่ไม่มีผู้
คัดค้านแม้แต่คนเดียว

กรณีที่เป็นคำพูดเกี่ยวกับภารกิจบางอย่าง
ถ้าทำแล้วจะถือว่าเป็นการเคารพภักดีสิ่งอื่น
นอกจากอัลลอฮ์ (ซบ.) หรือไม่ ฉะนั้น
เพื่อไปถึงยังความมั่นใจดังกล่าวจำเป็นต้อง
สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับคำว่าอิบาดะฮ์
และต้องแยกการกระทำที่ถือว่าเป็นการเค
รพภักดีว่า

เป็นการกระทำที่อยู่ในฐานะการสรรเสริญ
หรือว่าการให้เกียรติ

มาตรฐานในการจำแนกระหว่างอิบาดะฮ์กับ
ไม่ใช่อิบาดะฮ์คืออะไร

การจับมือคุณครู บิดา มารดา อุลละมาอ์
หรือนักวิชาการ และทุก ๆ

สิ่งที่สิทธิ์เหนือเราถือเป็นอิบาดะฮ์ใหม่

หรือการแสดงความถ่อมตนที่เกินขอบเขต
 แน่นอนว่าการตีความเช่นนี้ย่อมขัดแย้งกับอัล-
 กุรอาน ดังที่ทราบว่ายัลลอฮ์ (ซบ.)
 ทรงมีบัญชาอย่างเฉียบพลันให้มะลาอิกะฮ์ทั้งห
 ลายชุกุดอาดัม โดยกล่าวว่า

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ

และจงรำลึกถึง

ขณะที่เราได้กล่าวแก่มะลาอิกะฮ์ว่า
 พวกเจ้าจงชุกุดต่ออาดัมเถิด ^[18]

การซัจดะฮ์อาดัมในวันนั้น

เป็นการแสดงออกเหมือนกันกับการซัจดะฮ์

ยัลลอฮ์ (ซบ.)

ซึ่งขั้นตอนแรกคือการแสดงความนอบน้อมถ่อ
 มตน

ขั้นที่สองเป็นการแสดงความเคารพภักดีหรืออิ
 บาดะฮ์

อัล-กุรอานกล่าวไว้อีกที่หนึ่งว่า
ศาสดายะอฺกุบและบุตรของท่านได้ซัจดะฮฺศาส
ดาญุซุฟ โดยกล่าวว่า

وَرَفَعَ أَبْوَيْهِ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ سُجَّدًا وَقَالَ يَا أَبْتِ هَذَا تَأْوِيلُ رُؤْيَايَ مِنْ
قَبْلُ قَدْ جَعَلَهَا رَبِّي حَقًّا

และเขาได้ยกพ่อแม่ของเขาไว้บนแท่น
และพวกเขาได้หมอบลงกราบต่อหน้า
ญุซุฟกล่าวว่า โฉ่พ่อจำ
นี่คือการทำนายฝันของฉันที่ได้เห็นก่อนหน้า
นี้แน่นอนพระเจ้าผู้อภิบาลของฉันได้ทำให้เป็นจริง [19]

จะสังเกตเห็นว่าการซัจดะฮฺทั้งสองประเภท
เหมือนกัน แต่มีเป้าหมายแตกต่างกัน
สิ่งจำเป็นต้องกล่าวถึงคือ
จุดประสงค์ของท่านศาสดาญุซุฟ (อ.)
จากสิ่งที่กำลังปรากฏอยู่ต่อหน้า

คือภาพความฝันก่อนหน้านั้นที่ท่านได้ฝันเห็น
 ดาว ๑๑ ดวง ดวงเดือน
 และดวงตะวันซัจดะฮ์ท่าน อัล-
 กุรอานได้กล่าวถึงคำพูดของศาสดาญุซุฟ

(อ.) ว่า

إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَ
 أَيُّهُمْ لِي سَاجِدِينَ

เมื่อญุซุฟกล่าวแก่พ่อของเขาว่า

โอ้พ่อจ๋า แท้จริงฉันได้ฝันเห็นดาว ๑๑ ดวง
 และดวงตะวัน และดวงเดือนซุญุดต่อฉัน ^[20]

การที่ท่านศาสดาญุซุฟ (อ.)

ได้อธิบายการซัจดะฮ์ของเหล่าพี่น้องของท่าน
 ว่า

เป็นการทำนายฝันทำให้เข้าใจได้ว่าจุดประสงค์
 ค์ของดวงดาว ๑๑ ดวง ดวงเดือน
 และดวงตะวันหมายถึงบิดาและมารดาของท่าน

นั่นเอง

และจากคำอธิบายเป็นที่ชัดเจนว่าไม่ใช่เฉพาะ
พี่น้องของท่านเท่านั้นที่ซัจดะฮ์

ทว่าศาสนายะฮุกุบผู้เป็นบิดาก็ซัจดะฮ์ท่านด้วย

ฉะนั้น ขอถามว่าการซัจดะฮ์เหล่านี้

ซึ่งเป็นการแสดงความนอบน้อมถ่อมตน

และยอมจำนนทำไมไม่ถือว่าเป็นอิบาดะฮ์

 คำกล่าวอ้างเลวร้ายกว่าการทำความผิด กลั

มที่ได้กล่าวผ่านมาพยายามตอบว่า

ความนอบน้อมถ่อมตนและการยอมจำนนตรงนี้

ปฏิบัติไปตามพระประสงค์ของพระองค์

ไม่ถือว่าเป็นชิริกแต่อย่างใด

 น่าเสียดายว่าคำตอบเช่นนี้

ไม่มีความเหมาะสมแม้แต่นิดเดียว

เนื่องจากว่าถ้าแก่นของการกระทำนั้นเป็นชิริก

ขณะเดียวกันการให้เกียรติและยกย่องเป็นสิ่ง
จำเป็น อัล-กุรอานกล่าวว่า

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا

และพระผู้อภิบาลของเจ้าบัญชาว่า

พวกเจ้าอย่าเคารพภักดีผู้ใดนอกจากพระองค์
และจงทำดีต่อบิดามารดา [22]

จำเป็นต้องพิจารณาว่าอะไรคือสิ่งจำแนกอิ
บาดะฮ์ออกจากการเคารพยกย่อง
และเป็นไปได้อย่างไรที่การกระทำอย่างหนึ่งบ
างครั้งเป็นชริก และบางครั้งไม่ใช่ เช่น
การซัจดะฮ์ของมะลาอิกะฮ์ที่มีต่อศาสดาอาดัม
(อ.)

หรือการซัจดะฮ์ของบรรดาบุตรของท่านศาสด
ายะฮ์อับ (อ.) ที่มีต่อศาสดายูซุฟ (อ.)
ซึ่งถือว่าเป็นการเคารพภักดีที่มีต่อพระผู้เป็นเจ้า
า การกระทำเดียวกันถ้าทำกับสิ่งอื่น เช่น

ชั้จตะฮเตวรูปท้งหลายเป็นชิริกทันที
 การเคารพักดีสิ่งอื่นจากอัลลอฮ (ซบ.)
 เป็นสิ่งต้องห้ามและถูกปฏิเสธไว้อย่างชัดเจน
 หมายถึงมนุษย์ได้แสดงความอ่อนน้อมถ่อมตน
 มีอยู่ต่อหน้าสิ่งอื่น
 โดยเชื่อว่าชะตากรรมของโลก หรือมนุษย์
 หรือบางส่วนจากทั้งสองอยู่ในอำนาจของสิ่งนี้
 นอย่างเป็นเอกเทศ
 แต่ถ้าได้แสดงความอ่อนน้อมต่อหน้าบุคคล
 อื่นโดยมีเจตนาว่า
 บุคคลนั้นเป็นบ่าวที่บริสุทธิ์ของอัลลอฮ (ซบ.)
 เป็นผู้มีความประเสริฐ มีเกียรติ
 และประพฤติแต่สิ่งดีงาม
 การกระทำเช่นนี้เป็นการเคารพยกย่องไม่ใช่อิ
 บาดะฮ ดังนั้น
 การชั้จตะฮของมะลาอิกะฮที่มีต่อท่านศาสดา

อาดัม หรือของบรรดาบุตรของศาสดายะอฺกุบ

(อ.) ไม่เป็นชิริก

เนื่องจากการแสดงความอ่อนน้อมดังกล่าวแ

ม่ว่าจะอยู่บนพื้นฐานของการเคารพภักดีก็ตาม

แต่ว่ายังมีการให้เกียรติท่านศาสดาอาดัม (อ.)

และศาสดายูซุฟ (อ.) แอบแฝงอยู่

ขณะที่การให้เกียรติและยกย่องท่านศาสดาทั้ง

สองเป็นที่อนุญาตสำหรับอัลลอฮ์ (ซบ.)

ซึ่งไม่ได้มาจากความเชื่อที่ว่าท่านทั้งสองเป็นผู้

บริหารและเป็นเทพเจ้า

ขจัดความสงสัยและความหมายที่แท้จริงของ

งอิบาดะฮ์ เป็นที่ชัดเจนแล้วว่าการเคารพภักดีสิ่ง

อื่นนอกเหนือจากอัลลอฮ์ (ซบ.)

เป็นความเห็นพ้องต้องกันสำหรับผู้ทีศรัทธาใน

พระเจ้าองค์เดียวว่า เป็นสิ่งต้องห้าม

อีกด้านหนึ่งการชัจดะฮ์ของมะลาอิกะฮ์ที่มีต่อท

านศาสดาอาดัม

หรือของบรรดาบุตรของศาสดายะอฺกอบ (อ.)

ที่มีต่อศาสดายูซุฟ (อ.) ไม่นับว่าเป็นอิบาดะฮ์

อะไรเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้การกระทำที่
กิดขึ้นครั้งหนึ่งเป็นอิบาดะฮ์

และอีกครั้งหนึ่งไม่ใช่อิบาดะฮ์ทั้งที่การกระทำที่
งสองนั้นเหมือนกัน

เมื่อพิจารณาโองการอัล-กุรอานจะเห็นว่า
อิบาดะฮ์

คือการนอบน้อมต่อสิ่งที่มีอยู่เคียงคู่กับอัลลอฮ์
(ซบ.)

หรือการนำภารกิจของพระองค์ไปเกี่ยวข้องกับ
เขา

จากคำอธิบายเข้าใจได้ว่า
ความเชื่อที่มีต่ออัลลอฮ์ (ซบ.)

หรือต่อความสามารถของสิ่งอื่นในการปฏิบัติภ
ภารกิจของพระองค์ ก็เป็นรูปลักษณะหนึ่ง

ถ้าเมื่อใดก็ตามได้กระทำด้วยความนอบน้อมถ่อมตนถือว่าเป็นอิมบาตะฮ์

บรรดามุชริกีนบนโลกนี้ไม่ว่าจะอยู่ที่ใดก็ตาม

พวกเขาได้แสดงความเคารพสรรพสิ่งที่มีอยู่ด้วยความนอบน้อมถ่อมตนโดยรู้ว่าสรรพสิ่งเหล่านั้นเป็นสิ่งถูกสร้างของอัลลอฮ์ (ซบ.)

ขณะเดียวกันก็เชื่อว่าภารกิจบางอย่างของพระองค์ เช่น การอภัยในบาป หรือการให้ชะฟาอะฮ์

พระองค์ได้มอบให้กับพวกเขา

ขณะที่มุชริกีนอีกบางกลุ่มในกรุงบาบิโลนได้เคารพสักการะสรรพสิ่งที่อยู่ในฟากฟ้า และยอมรับว่าสรรพสิ่งเหล่านั้นเป็นเทพเจ้าของตน (ไม่ใช่ผู้สร้าง)

ในฐานะเป็นผู้กำกับดูแลภารกิจต่าง ๆ

ของโลกและมนุษย์

ซึ่งเรื่องนี้เองที่เป็นสาเหตุนำไปสู่การวิพากษ์ระหว่างพวกเขา กับ ศาสดาอิบรอฮีม (อ.) เนื่องจากพวกเขาไม่เชื่อว่าแสงแดด ดวงเดือน และดวงดาว เป็นสิ่งถูกสร้างของพระผู้เป็นเจ้าของ แต่พวกเขาเชื่อว่าสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ถูกสร้างของอำนาจที่ยิ่งใหญ่หนึ่ง ซึ่งอำนาจนั้นได้มอบการกำกับดูแลโลกให้กับพวกเขา

โองการอัล-

กุรอานได้อธิบายว่า ศาสดาอิบรอฮีม (อ.) กับบรรดามุชริกีนแห่งบาบิโลน ได้วิพากษ์กันบนคำว่า ร็อบ (พระผู้อภิบาล) โดยกล่าวว่า

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى كَوْكَبًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِعًا ۖ

أَلْ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَئِن لَّمْ يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ الضَّالِّينَ ۗ

เขากล่าวว่า โอ้กลุ่มชนของฉัน
แท้จริงฉันขอปลีกตัวออกจากสิ่งที่พวกท่านตั้ง
ภาคี [23]

คำว่า ร็อบ ในที่นี้หมายถึง เจ้าของ
หรือผู้ดูแลทรัพย์สินของตน เช่น
คนอาหรับเรียกเจ้าของบ้านว่า ร็อบบุลบัยตุ
เรียกเจ้าของเรือกสวนไร่นาว่า ร็อบบุลฎ็อะฮ์
เนื่องจากว่าเจ้าของบ้าน
หรือเจ้าของนามีหน้าที่ดูแล
และรับผิดชอบทรัพย์สินของตน

อัล-กุรอานแนะนำว่า อัลลอฮ์ (ซบ.)
เพียงองค์เดียวที่มีหน้าที่กำกับดูแล
และอภิบาลโลก ได้วิพากษ์กับพวกมุชริกีน
และเชิญชวนทั้งหมดให้มาเคารพภักดีต่อพระเ
้าองค์เดียว โดยกล่าวว่า

إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ

และเป็นพระผู้อภิบาลของบรรพบุรุษของพวกเขาเจ้า
มาก่อน [26]

อัล-กุรอานได้กล่าวคำพูดของศาสดาอีซา

(อ.) ไว้ว่า

قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اعْبُدُوا اللَّهَ
رَبِّي وَرَبَّكُمْ

แท้จริงบรรดาผู้ที่กล่าวว่าอัลลอฮ์คือ อัล-
มะซีฮฺบุตรของมัรยัม แต่อัล-
มะซีฮฺได้กล่าวว่า วงศ์วานของอิซรออีลเอ๋ย
จงเคารพภักดีอัลลอฮ์
พระผู้อภิบาลของฉัน และพระผู้อภิบาลของพวก
ท่าน

จากคำอธิบายดังกล่าว

สามารถนำไปเปรียบเทียบและตัดสินการเคารพ
และการให้เกียรติยกย่องของมุสลิม
ที่มีต่อเอาลียาอ์ที่ใกล้ชิดอัลลอฮ์ (ซบ.) เช่น

การจับที่ครอบบนหลุมฝังศพ

หรือแสดงความดีใจเนื่องในวันประสูติของท่าน

ศาสดา (ซีอล ๗)

หรือวันที่ท่านได้รับการแต่งตั้ง (มัธ ๕)

เป็นการให้เกียรติ

และแสดงความรักที่มีต่อท่าน

ไม่ได้เชื่อว่าท่านเป็นผู้บริหารหรือเป็นเทพเจ้าแ

ต่ออย่างใด

ตลอดจนการขับไล่โคลงกลอนเพื่อสรรเสริ

ญ

หรืออ่านบทรำลึกความโศกเศร้าถึงบรรดาเอาลิ

ยาอ

การรักษาร่องรอยแห่งศาสนของท่านศาสดา

(ซีอล ๗)

การสร้างที่ครอบบนหลุมฝังศพของบรรดาเอาลิ

ยาอ

การตะวัซซูลไม่เป็นชิริก

และไม่เป็นบิดอะฮฺ (สิ่งแปลกปลอม
หรือสิ่งที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ในศาสนา)

สาเหตุที่ไม่เป็นชิริกเพราะ

ที่มาของการกระทำคือความรักที่มีต่อบรรดาเอ

าเลียอแห่งอัลลอฮฺ (ซบ.)

(มิใช่เพราะเชื่อว่าท่านมีความเอกเทศในการบ
ริหาร)

ที่ไม่เป็นบิดอะฮฺเพราะการกระทำดังกล่าวอยู่บน

นพื้นฐานของอัล-กุรอาน และฮะดีซที่กล่าวว่า

เป็นความจำเป็น (วาญิบ)

สำหรับมุสลิมทุกคนที่ต้องรักท่านศาสดา (ซ็อล

๗) และลูกหลานที่ใกล้ชิด

การกระทำเพื่อเทิดเกียรติเนื่องในวันประสูติหรือ

อวันแต่งตั้งท่าน (มับบอฮฺ)

เป็นแบบหนึ่งที่แสดงถึงความรัก ขณะที่ห้

ามไม่ให้ซัจดะฮฺบรรดารูปปั้น

เพราะมีความเชื่อว่ารูปปั้นเหล่านั้นเป็นผู้มีความเป็นเอกเทศในการบริหาร เป็นผู้กำกับดูแล และเป็นผู้กำชะตากรรมของมนุษย์

[1] ชูรอก / ๑๑

[2] อีคลาซ / ๓

[3] เราะอดุ/๑๖

[4] ฌอ फिर / ๖๒

[5] รุม / ๔๘

[6] ฌัจตะฮ์ / ๓

[7] อันอาม / ๑๖๔

[8] นาชีอาต / ๕

- [9] ยฺชุฟ / ๔๐
- [10] ซอด / ๒๖
- [11] อัน-นิซาอ / ๘๐
- [12] นิซาอ / ๖๔
- [13] มาอิตะฮ์ / ๔๔
- [14] มาอิตะฮ์ / ๔๕
- [15] มาอิตะฮ์ / ๔๓
- [16] ฟาติฮะฮ์ / ๔
- [17] นะฮฺลฺ / ๓๖
- [18] บะเกาะเราะฮ์ / ๓๔
- [19] ยฺชุฟ / ๑๐๐
- [20] ยฺชุฟ / ๔

[21] อัล-อะอรอฟ / ๒๘

[22] อิซรอ / ๒๓

[23] อัล-อันอาม / ๓๖-๓๘

[24] อาลีอิมรอน / ๕๑

[25] อันอาม / ๑๐๒

[26] ดุคอน / ๘
